MAR 22 1921

Published and distributed under permit (No. 757), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXIX. ЧИСЛО 63. ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 17-го МАРТА, 1921. | VOL. XXIX. No. 63. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, MARCH 17, 1921. | THREE CENTS

Подробиці пляну великих шікаґовських різниць.

ПРО УЧАСТЬ РОБІТНИКІВ В ЗАРЯДІ ФАБРИКИ.

ШІКАҐО, 15. марта. — Властителі Армур енд Ко. подали нарис свого пляну, як вони думають віддати впливи своїм робітникам в заряді фабрикою. Як каже їх заява, сей плян має на ціли дати робітникам голос в справах постановлення умов праці, завести процедур, котрим можнаби запобігти непорозумінням межи предприємцями та робітниками, дати рівне представництво робітникам та предприємцям.

На загал, один робітничий представитель має випадати на 200 до 300 робітників. До конференційної ради має належати що найменче 5 робітників, а роботодавці мають установити тільки представителів, кілько установлять робітники. Ся рада має право робити припоручення щодо умов праці, щодо плати та коштів життя, щодо безпеченьства та запобігання випадкам, щодо санітарних заряджень, щодо годин праці, щодо публікацій для виховання, щодо відпочинку та спортів, щодо перевозу робітників та других справ, котрі відносяться і до фабрикантів і до робітників.

Робітники предкладають кожду справу через своїх речників. Опісля наступає голосованнє, в котрій представителі робітників голосують осібно, а представителі фабрикантів голосують осібно. Колиб вислід голосовання показав, що вони не годяться в своїх поглядах, то тоді рада має отворити дискусію над справою, в котрій обі сторони можуть пробувати зійтися на спільну плятформу. Колиб і ся дискусія не довела до жадного наслідку, то тоді обі сторони, як вони сего захочуть, можуть предложити справу ґенеральному суперінтендентови, котрий до десятьох днів предложить свій плян полагодження даної справи, або предложить свій плян загальній конференційній раді, котра то рада утвориться на основі вибору по одному представителеви з робітників на кождих 500, а одного додатково на кождих 1000. Заряд має вибрати таке саме число робітників. Колиб обі сторони не згодилися на якусь справу, то вони за спільною згодою можуть передати сю справу до якогось третого роземного судді. Всі рішення ґенеральної конференційної ради обовязують безумовно властителів різниць.

ЮНІЙНІ ПРОВІДНИКИ ПРОТИВЛЯТЬСЯ ПЛЯНОВИ ВЛАСТИТЕЛІВ РІЗНИЦЬ.

ШІКАҐО, 15. марта. — Денис Лейн, секретар та касієр юнії різницьких робітників „Ди Амалґамейтид Міт Катерс енд Бучерс Воркменс Юніон", заявив, що плян Армура енд Ко. та Свифти енд Ко. на ніщо не здатний для робітників. „Різниці обтинають заплату, а потім оголошують своїм робітникам, що вони мають плян та охоту віддати заряд фабрики в руки робітників". В подібнім тоні заявилися другі представителі різницьких юній.

КОНФЕРЕНЦІЯ НАД ПЛАТНЕЮ РОБІТНИКІВ ПО РІЗНИЦЯХ.

ШІКАҐО, 15. марта. — На конференції різницьких робітників та властителів різниць, котра має відбутися у Вашінґтоні дня 21. марта, робітників представляти буде Денис Лейн, секретар та скарбник Амалґамейтид Міт Катерс енд Бучер Воркмен Юніон та кількох других робітничих провідників, досі ще не вибраних. На конференції будуть також секретарі міністерства праці, рільництва та торговлі.

РОБІТНИКИ НЮ ЙОРК СЕНТРАЛ ВІДКИДАЮТЬ ЗНИЖЕННЄ ПЛАТНІ.

НЮ ЙОРК, 15. марта. — Нефахові робітники Ню Йорк Сестрал Рейлровд Ко. відкинули знижку платні, запропоновану зарядом зелізниці; заряд заявив, що буде боротися за зниженнє заплати перед федеральною зелізничою робітничою радою в Шікаґо.

ПАСТОР ПРОТИГОРІВЧАНИМ АҐЕНТОМ.

Др. Роберт Джансон, пастор методиської церкви на двайцять девятій вулиці в Філадельфії, показався таким добрим аґентом для переведення протигорівчаного закона, що власти попросили його, щоби він зрікся свого становища в церкві, а посвятився увесь вишукуванню та конфіскованню укритих припасів горівки, пива, вина і других напитків. Він вславився підчас трусів на склади горівки в околиці міста Вилкес-Баре в стейті Пенсилвенія так, що його назвали „рейдінґ драй пестор". Підчас кількох трусів за горівку приходило до бійок і пастор в кождій бійці показався добрим забіякою. В однім трусі ціла товпа обурилася на нього і прибрала грізну поставу, але пастор виняв револьвер і здержав її своєю холоднокровностю. Вартість алькоголю, відкритого ним, обчисляють на сорок тисяч долярів.

ПАДЕРЕВСЬКИЙ ПОЧИНАЄ ВАКАЦІЇ...

Іґнац Падеревський, котрий приїхавши недавно до Злучених Держав, заявив, що він приїхав на відпочинок, відбув в суботу конференцію з сенатором Лоджом, головою комітету сенату для заграничних справ, а кромі сего зі секретарем стейту Гюзом та Робертом Ленсінґом, бувшим секретаром стейту.

ПЕРЕСТРАШЕНИЙ РОЗБИШАКАМИ ПОСТРІЛЯВ ПРИЯТЕЛІВ.

Андрій Пачуліс, 71-літний старець, живучий самотиною на полях коло Керні Медовс, в стейті Ню Джерзі, так був потрясений нападом розбишаків на свій дім, підчас котрого він пострадав кількасот долярів тяжко запрацьованого гроша, що як поліція та кількох сусідів прийшло до нього по нападі, він, думаючи, що се другий напад, віддав до них яких 25 вистрілів та покалічив чотирох з них.

„ЛІКАРСЬКЕ ПИВО" ДЛЯ ХОРИХ, А НЕ ДЛЯ СПРАГНЕНИХ, КАЖУТЬ ПРИХИЛЬНИКИ ПРОГІБІЦІЇ.

Джан Креймер, прогібіційний комішенер, заявив в справі звісного пояснення прогібіційного закона, виданого бувшим ґенеральним прокуратором Палмером, що він постарається, щоби підлеглі йому урядники взяли в свою контролю фабрикованнє пива та вина. Зате голова проти-сальонової ліґи, котра головно причинилася до ухвалення протигорівчаного закона, а котра тепер дуже невдоволена з пояснення сего закона бувшим ґенеральним прокуратором, заявив, що члени сеї ліґи будуть добре дивитися за тим, щоби ні одна каплина „лічничого вина" ані одна каплина „лічничого пива" не попала на спрагнені губи здорових людий. Все пиво і вино призначене виключно для хорих. Якби торговці горячими напитками стали дуже кукурічитися, то ліґа постарається уже, що конгрес ухвалить закон, котрий знесе Палмерове поясненнє до прогібіційного закона.

ЛИТОВСЬКІ ТОВАРИСТВА ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОЛЬЩІ

В неділю відбулося в Купер Юніон в Ню Йорку велике віче Литовців Ню Йорку, Гарисону, Неварку та Патерсону, котре радило над справою самостійности для литовської держави. Віче протестувало проти того, щоби американське правительство давало далі поміч польському імперіялістичному урядови, просило американський уряд о признанне самостійности Литви та прилученнє до неї округа Вільни, котра тепер находиться під польською окупацією. Один бесідник заявив, що уряд президента Вилсона дав таку поміч Польщі, матеріяльну та політичну, що Америка являється найбільшим добродієм Польщі. Тому Литовці повинні тимбільше протестувати проти того, щоби Польща повертала сю поміч на будову імперії.

ВЕЛИКА КРАДІЖ НА ЗЕЛІЗНИЦІ

Зелізниця Ню Джерзі Сентрел відкрила, що з її товарового поїзду украдено кільканайцять звоїв шовкової матерії вартости 50,000 долярів. Украдена матерія є частиною великого ладунку, який їхав експресовим поїздом, зложеним з вісьмох возів. Коли сей поїзд минав другий поїзд по дорозі до Вашінґтону, кондуктор другого поїзду побачив, що один віз першого отворений на розтвір, що в дверох стоїть кількох людий і викидає якісь товари з поїзду. Він потягнув линву на своїм поїзді, задержав його, побіг до сиґналової будки і пустив алярм за поїздом. Коли поїзд приїхав на стацію в Бейон, тут застав уже сиґнали, уставлені на задержаннє, а коли поїзд станув, залога поїзду довідалася, що поїзд окрадено. Цілий автомобіль поліції обляг поїзд, але по злодіях і слід пропав. Залога поїзду не могла сказати, де вони всіли і де вони висіли, але припускають, що десь як поїзд звільнив скорість на скруті. Думають, що злодії хотіли вкрасти увесь шовк на поїзді, що варта був кількасот тисяч долярів.

КОРАБЕЛЬ ПОВНИЙ ТРУПІВ.

До нюйорського порту приїхав учора корабель „Сом", на котрім привезено тіла 1,609 американських жовнірів, що погибли підчас війни у Франції. Тіла, зложені в металеві трувни, завинені в американські прапори, зложено на пірі до слідуючого дня, коли над ними відправлено урочисті богослуження.

Ціла маса погребників обсідала родини погибших жовнірів, котрих тіла мали бути привезені, і жадали від родин гроший за ріжні прислуги та інформації, так що аж уряд мусів вмішатися, аби охоронити родини перед визиском.

ЖЕНЩИНА ОБЖАЛОВАНА ЗА УБІЙСТВО.

Перед судом Квінс Кавнті в Ню Йорку стає як обжалована за убійство 40-літна Донателля Масселля, котра мала забити дня 28. грудня минувшого року паню Конету Альтієрі. Причиною убиття була звичайна сварка межи жінками за діти.

ФРАНЦІЯ ВИСИЛАЄ БУВШОГО ПРЕМІЄРА ВІВІЯНІ ДО АМЕРИКИ ДЛЯ ПОІНФОРМОВАННЯ ПРО СТАНОВИЩЕ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 15. марта. — Дня 19. с. м. виїздить до Злучених Держав бувший французький премієр, Рене Вівіяні, щоби зеднати симпатії для Франції в американського правительства у Вашинґтоні і серед американського народу.

Його завданнєм буде поінформувати Америку про теперішнє становище Франції, про справу мирового договору і Ліґу Народів, а також зібрати інформації для французького правительства про настрій в Америці.

ПОЛЬСЬКО-РУМУНСЬКИЙ ДОГОВІР.

ПАРИЖ, 15. марта. — З польського жерела доносять, що договір між Польщею і Румунією, над котрими між ними велись переговори від кількох місяців під французьким покровом, підписано тепер в Букарешті.

Основою того договору є без сумніву оборона перед нападом зі сторони большевицької Росії.

ВІРМЕНСЬКИЙ СТУДЕНТ В НІМЕЧЧИНІ УБИВ БУВШОГО ТУРЕЦЬКОГО ПРЕМІЄРА.

БЕРЛІН, 15. марта. — В Шарлоттенбурґу, передмістю Берліна, убив сьогодня вистрілом з револьвера вірменський студент Талаата пашу, бувшого турецького великого везира.

Він убив його серед улиці, раняча підчас замаху і його жінку.

Талаат паша був великим везиром (премієром) Туреччини в часі війни. По війні турецький военний суд його був засудив на смерть, але він втік був до Німеччині.

ЧЕСЬКО-УГОРСЬКА УГОДА.

БУДАПЕШТ, столиця Мадярщини, 14. марта. — Тутки сподіваються, що Чехословаччина і Мадярщина небавком підпишуть економічну і політичну умову.

Мадярський премієр Текелі і міністер заграничних справ Ґрац виїздять сьогодня в ночі до малого австрійського села Брук стрінутися з д-ром Едвардом Бенешем, чесько-словацьким міністром заграничних справ для уложення точок договору.

Договір зладжено за впливом французької дипльоматії.

ЧЕХИ СПОДІВАЮТЬСЯ КОРИСТИ ДЛЯ СЕБЕ З НАФТОВИХ ПІЛЬ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Чеський міністер заграничних справ, д-р Едвард Бенеш, каже, що Чехія і Франція користатимуть з бориславних нафтових піль.

ЛЬВІВ, 20. лютого. — Кореспондент варшавської ґазети „Курєр Поранни" доносить з Парижа, що міністер заграничних справ чеськословацької републіки, д-р Едвард Бенеш, в розмові з представником „Економічної Аґенції" („Ажанс Економік") в Парижі заявив так:

„**Експльоатація** (використаннє) **нафтових піль в Галичині має великі вигляди. Щодо сеї части галицької території, яку нам приділено в околиці Борислава, Франція може числити на наше прихильне співділаннє**".

Сі слова чеськословацького міністра заграничних справ дуже розсердили Поляків; а особливо польські ґазети, які виступили різко проти Чехів, що хотять загарбати „польську" „земю" коло Борислава.

Як по правді розуміти сі слова міністра Бенеша, не знати. Можливо, що коли Східна Галичина буде самостійною державою, то вона зробить яку умову (договір) з чеськословацькою републікою, а навіть можливо, що Чехи в сьому напрямі вже роблять які приготовання, а при тій умові сподіваються одержати концесії в копальнях нафти в Бориславі.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ РУХ В РОСІЇ.

Робітники в Москві пристають до революційної армії.

ЛОНДОН, 15. марта. (Есосієйтед Прес). — Заколоти і бучі в Москві повстають що хвилі, а большевицькі власти ловлять приклонників революційного руху і масакрують. Вони убили машиновими крісами кількох осіб, як подає депеша, одержана з Гелсінґфорсу, столиці Фінляндії.

Збіглець з Москви, що прибув до Ревалю, столиці Естонії, оповідає, що большевицькі офіцири відказалися брати участь у справі проти Кронштаду, та що тисячі робітників прилучилось до ґенерала Антонова, котрий є командантом противбольшевицької армії на полудні.

Повстаннє на Кубані.

БОЛЬШЕВИКИ ВИСИЛАЮТЬ ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ КОЗАКІВ СВОЮ КІННОТУ З НАПАДЕНОЇ ГРУЗИНСЬКОЇ СТОЛИЦІ.

ЦАРГОРОД (Константинополь), столиця Туреччини, 16. марта. (Есосієйтед Прес). — Большевицьку кінноту, якої частина недавно заняла Тифліс, столицю Грузії (Георґії), на Кавказі, відкликано назад на Кубанщину, на сході Чорного моря, де повстанці держать міста Арамвір і Турґоваіс. На Чорному морі появилось дві большевицькі субмарини.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ.

ПРЕДСТАВИТЕЛЬ ПРАВИТЕЛЬСТВА ЗАХІДНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕПУБЛИКИ БУВ ПРИНЯТИЙ ГОЛОВОЮ ЛІҐИ НАРОДІВ.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

ПАРИЖ, 22. лютого. — Др. Степан Витвицький, шеф місії Західно-Української Републики на мирову конференцію, відбув нині довшу конференцію з предсідателем Ліґи Народів.

УГОРСЬКІ УКРАЇНЦІ В ОБОРОНІ ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Головна політична орґанізація Угорської Руси протестує проти переслідування Українців Поляками.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

УЖГОРОД, столиця Угорської України, 26. лютого. — „Прикарпатська Національна Рада" вислала сегодня протест до Ліґи Народів проти переслідування Поляками населення Східної Галичини та Волині.

ПОЛЬСЬКО-ПЕТЛЮРІВСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

Лагодяться до нової війни проти Росії.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

КРАКІВ, Польща, 24. лютого. — Часопись „Нова Реформа" доносить, що Пілсудський по своїм повороті з Парижа відбув довшу нараду з головним атаманом Петлюрою і ґенералом Павленком, іменно щодо „кресів", а передівсім про війну з Росією, котрої загально сподіваються з весною.

В рішаючих кругах панує загально переконаннє, що найдальше до червня, без огляду на те, чи мир межи Польщею та Росією в Ризі буде підписаний чи ні, мусить вибухнути нова війна межи Росією та Польщею. На півночі Росія має вдарити через Білорусь на Вильну, а через Вильну на Варшаву. На полудни є уплянований напад на Східну Галичину.

На випадок війни Польщі з Росією, Польща числить на активну поміч Петлюри.

Ся конференція се вже друга з ряду в тій самій справі. Перша відбулася ще перед відїздом Пілсудського до Парижа, а то в присутности польського міністра заграничних справ князя Сапеги та Сосновського.

ПЕРЕГЛЯД ВІЙСК В НЕВОЛІ.

ЛЬВІВ, 24. лютого. — Часопись „Куріер Львовскі" доносить, що верховний командант української армії, ґенерал Павленко, відбував власне інспекцію українських війск, що находяться в польських таборах інтернованих.

НОВІ ЗАРЯДЖЕННЯ ПОЛЯКІВ ПРО ГАЛИЧИНУ.

ВАРШАВА, столиця Польщі, 24. лютого. — Часопись „Монітор Польскі" доносить:

Міністерство просвіти розпорядком з дня 8. лютого, 1921, скасувало галицьку краєву шкільну раду, а на її місце установило нову шкільну власть у Львові, котрої куратором установлено Сопінського.

ВАРШАВА, 21. лютого. — Варшавський сойм приймив резолюцію, котрою касується галицький сойм краєвий, а всі функції його переливається на польське міністерство внутрішніх справ.

ПОВСТАННЄ НА УКРАЇНІ.

ПОВСТАННЄ НА УКРАЇНІ ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ СТАЛОСЯ ЗАГАЛЬНЕ.

Українці створили Центральний Революційний Комітет для обеднання повстанців.

ЖЕНЕВА, Швайцарія, 15. марта. — Проти-большевицькі повстання на Україні прибирають великі розміри і розширюються в загальну полудневo-російську революцію.

Про се доносять з українських жерел в Женеві.

З тих жерел запевняють також, що на Україні створено Центральний Революційний Комітет, який складається з українських патріотів. Метою сього Комітету є зеднати безладні досі повстанчі відділи, яких діяльність інакше не могла би була осягнути більшого успіху.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАБИРАЮТЬ ВІЙСКА З РУМУНСЬКОЇ ГРАНИЦІ ПРОТИ ПОВСТАНЦІВ НА УКРАЇНІ.

Большевицька військова залога в Одесі переходить на сторону революціонерів.

ЛОНДОН, 16. марта. (Есосієйтед Прес). — Сюди доносять, що большевицькі війска знад румунської границі відкликано на Україну для здавлення великих повстань.

Положеннє в Одесі скрутне. Большевицька військова залога, з\виїмкою двох полків, що стоять відокремлені біля пристані, перейшла на сторону революціонерів.

Большевики підписують з Польщею мировий договір.

ДАЮТЬ ПОЛЬЩІ 30 МІЛІОНІВ РУБЛІВ В ЗОЛОТІ ВІДШКОДОВАННЯ.

РИҐА, столиця Латвії, 15. марта. — Польща і Росія скінчили тут сьогодня мирові переговори.

Мировий договір буде підписаний дня 18. марта с. р. о 9. годині рано.

Умова обіймати-ме застрогу, що Росія заплатить Польщі 30 міліонів рублів в золоті відшкодовання.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES.		ПЕРЕДПЛАТА.	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На рік	$10.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1888 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

Лагодять ще один удар на робітників.

Бруклинський судья дав вчора до зрозуміння, що він готов видати судове ореченне, котре признасть беззаконним пикетованне.

Пикета се комітет, котрий уставляють страйкуючі робітники перед фабрикою, щоби повідомити не-юнійних робітників, котрих фабриканти уживають на страйколомів, про те, що у фабриці є страйк, та переконати їх, щоби не йшли робити до предприємця, доки він не полагодить свого непорозуміння з робітниками.

Отже пикета для страйкуючих робітників значить тільки, що патруля для жовнірів на війні. Заборонити пикетованне рівнається підриванню значіння страйку як способу для поправи долі робітників.

Бруклинський судья хоче оперти свою заборону на тім, що буцімто кожде пикетованне має на ціли зробити комусь клопіт. Що воно робить клопіт фабрикантам, сего ніхто не перечить. Але й самий страйк робить клопіт.

На тій основі колись забороняли страйки, що страйкуючі хочуть наробити клопоту. Але се було ще сто літ тому. Бруклинський судья хоче своїм засудом завернути історію людства на сто літ назад. Та се йому не поведеться. Бо людство іде вперед, не дивлячися на засушених бюрократів, що довбають по зїджених молями книгах, а не слідкують за поступом людського життя.

Програма нового комішенера іміґрації.

З вступленнєм на свій новий уряд, кождий з новоіменованих членів кабінету президента Гардінґа подавав до публичного відома свою програму. Не богато було цікавого в програмах ріжних міністрів, а ще менче щось критичного. Аж новий комішенер іміґрації, котрого іменовано на місце Камінетого, виходить з практичною програмою, котра говорить щось виразного.

Ґенеральний комішенер для іміґрації, котрим іменовано В. В. Гасбенда, заявляє, що головною ціллю свого урядовання він ставить собі розвязку іміґраційного питання в звязку з економічним положеннєм в сім краю. Каже він:

„Маємо ми в Злучених Державах землі досить для міліонів нових фарм. Департамент (міністерство) внутрішних справ отвирає для роздачі межи іміґрантів нові землі на заході, богато землі на полудни Злучених Держав, котра тепер ще є мочарем, але котра скоро буде просушена та віддана на ужиток. Кромі сего уряд віддає також богато землі під ужиток на сході, де богато землі лежить пусткою через наплив нашого населення до міст.

„Наша політика буде зміряти не до замінення Американців чужинцями, але до сотворення нових фарм та до побільшення тим способом природних богацтв краю. Наше іміґраційне питаннє се передовсім питаннє належитого розміщення іміґрантів.

„Більшість наших іміґратів се мужики та селяни. Американські робітники ніколи не займуть великих просторів землі, що тепер лежить облогом, як ми не розділимо сеї землі на малі господарства і не предложимо їх іміґрантам. Тим способом ми сповнимо найгорячійші бажання тих іміґрантів, котрі все мріють про те, якби то посідати власний кусок землі, а рівночасно ми сповнимо велику службу свому краєви.

„Не лежить в нашім пляні розкидати сих людий по великих, безлюдних просторах землі та виставляти їх на такі тяжкі спроби, які мусіли переходити наші піонїри (перші поселенці). Не думаємо ми також закладати національних осель в тіснім значінню сего слова, але думаємо розміщувати їх ґрупами, щось на лад европейських сіл, щоби в той спосіб дати їм нагоду користати з досвідченого рільництва та з рільничих демонстрацій, які буде переводити міністерство рільництва. Така фармерка буде найкращою школою американьства.

„Ми мусимо відвернути іміґрантів від перелюднених промислових осередків. Чоловік не може видержати зміни життя, яка є наслідком переходу його з життя на селі в умови фабричного центру.

„Наш уряд для винаходження праці, на котрий так часто нападали в конґресі, а котрий мимо всего таки буде продовжувати свою роботу, може зробити велику прислугу іміґрантам.

„Наплив іміґрації до міст був викликаний головно тим, що люди ідуть за провідниками (себто за тими, що перші приходять). Кількох з перших пришелців до Америки задержалося по містах, а за ними пішла більшість пізнійших іміґрантів. Ми віримо, що струя дасться відвернути від міст при помочи того самого чинника".

Не мовчати, а кричати.

Є такі одиниці, котрі кажуть, що в Америці треба мовчати про справу українського народу в Европі.

Не роблять так народи другі, як: Айриші, Литовці, Паляки, Естонці, Латиші, Серби, Італійці, навіть Альбанці, Вірмени, Грузини і Москалі, а між ними і большевики. Вони використовують публичну опінію в Америці, бо знають, що та опінія мала своє значіннє, має тепер і буде мати.

Зі старого краю часто нам писали торік, що політична оборона американських і канадійських Українців помогла богато справі Східної Галичини, именно, що на мировій конференції не віддано її Польщі, але оставлено яко власність держав аліянтських і Злучених Держав.

Тепер, як довідуємося з Европи, справа Східної Галичини знова поступила наперед в користь українського народу, через признаннє їй права до самостійности Радою Ліґи Народів.

Однак справа ще далеко не скінчена. Може ще довго прийдеться боротись, поки Східна Галичина буде вільна.

Наші браття в старому краю вижидають в тім напрямі дальшої помочі американських і канадійських Українців і вони повинні братись дійсно поважно до діла і голосно промовити в обороні своєї нападеної землі.

ГАБСБУРҐИ Й УГОРЩИНА.

(Від власного кореспондента)

З держав, на які розпалася австро-угорська монархія Габсбурґів, одна **Угорщина** остала вірна Габсбурґам.

Австрія й Чехо-Словаччина завели в себе републиканський лад і не хотять про Габсбурґів нічого чути, навпаки вважають їх ворогами свого державного істнування.

Так само ворожо відносяться до Габсбурґів ті держави, які збільшилися коштом бувшої Австро-Угорщини: Італія, Юго-Славія, Румунія й Польща.

Угорщина з початку була також демократичною републикою, потім у марті 1919 р. перемінилася в радянську соціялістичну републику, яка одначе продержалася тільки кілька місяців, після чого настала страшна реакція під проводом управителя держави адмірала Горті.

Запанувавши на Угорщині, реакція привернула тут також **монархічний** державний лад. Угорський сойм рішив, що угорська держава є **дідичною монархією.**

Тут виринула трудність, хто має бути монархом. Часть угорських монархістів стоїть вірно при останнім австрійськім цісарі й угорськім королі **Каролі,** який після розпаду Австро-Угорщини виїхав до Швайцарії, де й доси перебуває. Ся ґрупа угорських монархістів стоїть на тім, що Кароль є далі королем Угорщини.

Одначе проти обняття угорського престола Каролем стоять держави антанти. Вони стоять на тім, що Габсбурґи як пануюча династія повинні раз на все зникнути з історії.

На тім самім становищи стоять також Австрія й Чехо-Словаччина; так само Італія, Юго-Славія, Румунія й Польща. Всі вони бояться, що як би Габсбурґи сильно засіли в Угорщині, то старалися би відбудувати передвоєнну Австро-Угорщину. Тим більше, що Кароль стоїть на тім, що він не зрікся своїх прав як монарха Австро-Угорщини, тільки уступив перед силою.

Чехія, Італія, Румунія й Юго-Славія орґанізуються навіть в тіснійший союз в т. зв. „малу антанту", до цілий якої між ин. належить недопустити до повороту Габсбурґів на Угорщину.

Числячися з сим опором антанти і своїх найблизших сусідів, друга часть угорських монархістів є проти повороту Кароля на угорський престол, уважає сей престол опорожненим і домагається, щоб переведено вибір нового короля, який основав би нову династію.

Між прихильниками Габсбурґів і прихильниками вибору нового короля істнує така непримиримість, що обі партії, щоб не утруднювати положення держави, відкладають справу обсади королівського престола на пізнійше. Так Угорщина остає поки-що монархією без монарха.

В останнім часі прихильники Габсбурґів розвинули живійшу діяльність. Появилися відомости про те, що Кароль збирається вертати на Угорщину як законний монарх.

В звязку з сим угорська ґазета „Шошат" оголошує розмову з анґлійським надкомісарем в Будапешті, який заявив, що держави антанти є рішуче противні поворотови Кароля на Угорщині і готові ужити всіх способів, щоб до сього не допустити.

Голер між ин. сказав: Підчас мого останнього побуту в Лондоні в половині грудня мав я нагоду говорити з міністрами Ллойдом Джорджем, премієром Анґлії, Лєйґом, тодішнім премієром Франції і Сфорцою, міністром закордонних справ Італії, які тоді мали конференцію в Лондоні, про угорське королівське питаннє. Одноцільне становище цілої антанти в сій справі є таке, що при ніяких обставинах не можна дозволити на поворот династії Габсбурґів на угорський престол. Сю справу взагалі вважається не виключно внутрішньо-політичною справою Угорщини, але дуже важною проблємою міжнародньої політики. Досвід з Габсбурґами показує, що для їх великодержавних змагань Угорщина була все найсильнійшою підставою. Які заходи будуть зроблені на випадок повороту Габсбурґів на Угорщину чи — ліпше сказати — яким способом антанта унеможливила би реставрацію Габсбурґів, про се не можу дати ніяких пояснень. В кінці Голер сказав, що поза сим антанта не думає мішатися до внутрішньої політики Угорщини, що значить, що вона не має нічого проти того, щоб Угорщина була монархією. Тільки королем не може бути Габсбурґ.

Угорські політичні круги сею заявою анґлійського надкомісаря дуже невдоволені.

В кінці треба зазначити, що европейська дипльоматія шукає вже кандидатів на угорсхкого короля між династіями держав антанти. Між ин. вказують на одного зсинів короля Бельґії.

Правдива демократія не може радіти миром, який настав в Европі після побіди держав антанти. Вони голосили, що воюють за побіду демократії над монархією. А в дійсности воювали проти великодержавної могучости Австро-Угорщини й Німеччини. Република, демократія, свобода народів були для них тільки декорацією,

Відень, 8. лютого 1921.

Др. Михайло Лозинський.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ ЛІДЕР ПРО БЮРОКРАТІЮ ТА БУРЖУАЗІЮ В МОСКОВСЬКИХ СОВЄТАХ.

В нюйорській соціялістичній часописі „Ди Кол", котра відноситься симпатично до московського большевизму, хоч боронить самостійности американських соціялісті в усіх справах партії, помістила недавно реферат Ґ. Зіновєва, виголошений ним на восьмім все-російськім конґресі совєтів. Реферат говорить про „зміну діяльности совєтських орґанів в осередку держави і на провінції".

Він кидає дуже цікаве світло на дві важні справи совєтської Росії, а саме на бюрократію та буржуазію в совєтськім правительстві.

Зіновєв характеризує добре бюрократизм як занедбуваннє урядниками сущних сторін урядовання, а виконуваннє формальної сторони. Значить, про бюрократизм в уряді можемо говорити тоді, як урядники перестають сповняти ті всі услуги для населення, для сповнювання котрих їх уряди сотворені, але зате пильно виконують лише формальні справи, себто приказують, забороняють, точно відписують, але справ не полагоджують.

Такі бюрократи, каже Зіновєв, існують серед большевицького уряду. Се він виразно признає, хоч за таке признаннє в Америці найміти самих таки большевиків злаялиб його контрареволюціонером та буржуазною миткою. І він не лише признає, що бюрократизм панує серед большевицького уряду, він ще й каже, чому він там є. Причиною повстання бюрократизму в совєтськім правительстві являється економічна руїна Росії: Через те, що російські зелізниці не ходять як слід, треба було позаводити ріжні уряди, котрі мають рішати, хто і коли має право користуватися зелізницею. Через те, що Росія не має досить хліба, треба було позаводити ріжні уряди, котрі мають рішати, як розділювати хліб і поживу. Инчих урядів треба було на те, щоби порядкувати розділ палива, ще инчих на те, щоби боротися проти пачкарства, крадежий і т. д.

Щодо сего тяжко поділяти погляди Зіновєвах; прецінь все те, що він говорить, показує, чому большевицьке правительство мусіло позаводити ріжні уряди, але не показує, чому ті всі урядовці, заняті в тих нових урядах, мали лише папір записувати, а нічого путнього не робити.

Так само не можна згодитися з ним, щоби війна сама собою поширяла бюрократизм; правда, через війну все намножуються нові невідомі в мирний час уряди, але для витворення бюрократизму треба инчих причин. Війна хиба о стільки може впливати поширеннє бюрократизму, що вона не дозваляє правительству подбати о підходячих урядників.

Цікаве також признаннє Зіновєва, що бюрократизм добачили в рядах большевицького уряду уже давно. Вже два і пів року лунають в совєтській Росії кличі боротьби проти бюрократизму. І Зіновєв признає, що бюрократизм від тої боротьби не лише не пропав, але й ще більше поширився. Він каже, що бюрократизм прибирає розміри острої хронічної хороби. Тут він робить одно дуже цікаве признаннє: каже він, що через горожанську війну, яку вело совєтське правительство, треба було потворити ряд нових урядів, що ті уряди потворено на поспіху, не систематично, що через усе те совєтська бюрократія місто ставати що далі простійша, стала що-раз то більше скомплікована, замотана. Одним словом, совєтське правительство обіцяло російському народови визволеннє зпід російської царської бюрократії лиш на те, щоби на місце царської бюрократії завести другу, ще більше нездарну, ще більше коштовну, ще більше скомпліковану, ще більше чисельну, ще більше могучу.

Ще цікавійше признаннє совєтського лідера про буржуазію серед совєтських урядників. Цікавійше воно тому, що коли бюрократизм велика хиба для хочби якого уряду, то буржуазія серед совєтського правительства найбільша хиба з усіх. Прецінь пролетарське правительство на те й повстало, щоби знести буржуазію. Через те важне признаннє Зіновєва, що совєтське правительство мусіло попринимати до себе цілий ряд буржуазії, щоби вона вела економічне життє та адміністрацію держави. Він малює злі наслідки сеї буржуазної примішки в совєтськім правительстві: через недбалу, бездушну роботу та зловжитки буржуазії, нанятої совєтським урядом, народ Росії став з недовірєм відноситися до всего большевицького уряду та всеї інтеліґенції.

Такі хиби добачує Зіновєв в совєтськім уряді. А подані ним заради читаєтся як нові самопризнання, як нові самообвинувачення. Прецінь пораду Зіновєва, щоби в ряди уряду принимати більше робітників, більше пролєтаріяту не можна інакше розуміти, як признаннє, що досі тих робітників в совєтськім уряді аж надто мало. Прецінь порада Зіновюва, щоби совєти відбували правильно нові вибори, означає не що инчого, як признаннє слів Винниченка, котрий говорив на основі власних спостережень на Украйні, що совєтські власти не походять з вибору, що совєти не функціонують. Прецінь порада Зіновєва, щоби повні засідання совєтів розбирали не лише питання аґітаційні, але й найважнійші питання суспільної господарки, стверджує, що совєти, о скілько вони функціонують, перемінилися виключно в тіла займаючіся аґітацією, а не порішуваннєм найважнійших справ народнього правління.

На стільки показалися успішними всі ті зусилля большевицьких лідерів коло оживлення та вляття нової, дійсно пролетарської крови в охлялі, бюрократичною сплячкою та буржуазним лінивством жили „пролетарського" уряду, про се ми знаємо з „Нової Доби" та з доривкових вістий в орґанах самих таких московських большевиків. Що та акція в Росії успіху не мала, се признають самі таки большевики.

Що-ж до України, то тут ніяких зусиль коло зпролетаризовання та помужичення сего буцімто селянського та робітничого правительства ніколи й не роблено. Україну признано за провінцію Росії, котру має правитися з московських центрів після старої правительственної рецепти московських царів. Український народ проголошено буржазним, котрий не заслугує на мужицьку та робітничу самоуправу. Український народ віддано під насильну управу філії московської комуністичної партії, котра то філія на Україні складається в подавляючій більшости з бувшої московської царської бюрократії та бувшої жидівської буржуазії. Український робочий народ, на думку московських націоналістів, що себе інтернаціоналістами голосять, не заслугує собі навіть на тільки, щоби йому дозволити право доступу до свого уряду. І кілько разів совєтській буржуазії та бюрократії зробиться трохи за горячо від хлополапських промов большевицьких лідерів, тільки разів ряди Комуністичної Партії (большевиків) України збільаються свіжим напливом московського сміття, виметного з московського центру. Україна має давати Москві хліб, вуголь, зелізо, а за те на неї викидають, як на який смітник, увесь бруд, спливаючих з московських каналів.

ДОПИСІ

НЕГОДИТЬСЯ ОБРАЖУВАТИ СВОЇХ ПАНІВ.

Бостон, 14. марта 1921.

Стаття Д. Підгайного, яка появилася в „Народній Волі" з дня 12. марта с. р., звертає на себе увагу тим, що під нею міститься відповідь на запити, звернені до редакції „Народної Волі".

Відповідь ся начисляє разом три повні рядки з чого на перший погляд можна вносити, що редакція годиться з статею Д. Підгайного. Та як сказано, лише на перший погляд так здається. В дійсности „Народна Воля" зовсім не відповідає на численні запити, поставлені її, а прилучається до клича, киненого Д. Підгайним; лише застерігається, що треба полягати не лише на власні сили свого робучого народа, але також полягати і на сили робучого народа наших сусідів, тай робітників цілого світа.

З такої відповіди виглядає так, якби Д. Підгайний цілковито в своїй статті відкидав допомогу у визволенню українського народа не українського світового робітництва, на котре редакція „Народної Волі" покладає свої надії, а котре в дійсности ні пальцем в чоботі не киває тоді, коли московські комісарі масами вирізують українське робітництво та селянство, котре не хоче підчинятися насильницькій московській диктатурі. Та допустім, що те світове робітництво помагає нам визволятись, то чи редакція „Народної Волі" думає, що хтось з Українців може мати щонебудь проти того? Ні! Біда лише в тім, що світове робітництво навіть і не знає, що є там десь якась Україна, що воно знає, так само як і російське робітництво, що єсть одна нероздільна Росія.

Відповідь редакції „Народної Волі" Д. Підгайному є лише на те, щоби поспекатися від відповіди на дійсно пекучі питання, на котрі редакція „Народної Волі" чогось стидається відповідати. Відповідаючи на них, редакція мусілаб сказати правду в очи своїм читачам, що і комісарики, насилані з Московщини се не дуже гарна справа зі сторони Москви, і ніяк її погодити зі соціялізмом та комунізмом.

Щоби кождому було відомо, чому редакція „Народної Волі" не хоче відповідати на питання Д. Підгайного, то на те я позволю відповісти словами самої таки редакції „Народної Волі" з 8. марта с. р. Ось тепер даю слово редакторови „Народної Волі", а він каже так про своє писаннє:

„Пересічна ґазета пише тенденційно — значить, пише так, щоби це писаннє вийшло комусь в користь або не пошкодило комусь. Ґазета служить звичайно чиїмсь інтересам і завжді старається піддержувати ті інтереси та не містити нічого, що могло-би їм пошкодити. Буває й таке, що редактор, чи редактори, дотичної ґазети руководяться в першій мірі своїми власними інтересами. Як, приміром, редактор української ґазети носиться з думкою поїхати колись на радянську Україну, щоби там зробити урядову карієру, то він очевидно не буде містити нічого у своїй ґазеті, що кидало-би негарне світло на відносини під радянською властю. Зате він може подавати всю правду про відносини на галицькій Україні, ще й підмальовуючи дотичні факти, бо тут він беспечний і його особистий інтерес не потерпить від такого говорення правди. Та зовсім відмінно мусить виглядати ґазета, якої редактор має намір їхати до Львова, або як він взагалі не годиться на радянську форму правління на Україні. Такий чоловік буде пильно вистерігатися, щоби не образив чимнебудь Поляків і свою ґазету буде заповнювати історіями, з яких виходить, що нігде Українцям не живеться так добре, як під польським пануваннєм".

До сих заміток редактора „Народної Волі" пояснень не треба.

К. В.

ПОСТАНОВИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ,

приняті на першій сесії Ради дня 12. лютого 1921 року.

Всеукраїнська Національна Рада, заслухавши дня 1. лютого 1921 року доклади Виконавчого Комітету Ради про становище української державної справи, в звязку з міжнародним становище, і перевівши в днях 2, 3, 4 і 12. лютого 1921 року дебату по основним питанням національно-державного життя, приймає в основу своєї політики, як розвинення своєї плятформи, ось такі постанови:

I. ПРАВНО-ДЕРЖАВНЕ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ.

А. Українська Народна Республіка.

Україна на основі переяславського договору з 1654 року з московським царем ніколи деюре не переставала бути незалежною державою, а фактично було цього позбавлена односторонніми актами зі сторони московських царів шляхом насильства. По розпаді колишньої Російської Імперії Україна волею українського народу через Українську Центральну Раду відновила на основі своїх історично-державних прав та принципу самовизначення народів свою державність і проголосила себе універсалами Ради з дня 7. (20.) падолиста 1917 року і 9. (22.) січня 1918 року суверенною, незалежною Українською Народною Республікою.

Б. Західно-Українська Республіка.

По розпаді колишньої Австро-Угорської монархії, західні українські землі, що увіходили в її склад, оголосили себе через Українську Національну Раду, рішенням з дня 19. жовтня 1918 року незалежною Західно-Українською Республікою, відновляючи своє старе державне право колишньої галицької держави.

В. Зєдинення Західно-Української Республіки з Українською Народною Республікою.

Ухвалою Української Національної Ради з дня 3. січня 1919 р. в Станиславові проголощено зєдинення Західно-Української Республіки з Українською Народною Республікою. Цей акт ствержено також осібною постановою Всеукраїнського Трудового Конґресу дня 22. січня 1919 року у Київі та законом того-ж Конґресу з дня 28. січня 1919 року про тимчасовий устрій Української Народної Республіки. При цім принято застереження Української Національної Ради з дня 3. січня 1919 року про державні права З. У. Р. до часу вирішення справи злуки Всеукраїнськими Установчими Зборами.

Незалежно від цього козацькі республіки Дону і Кубані, заселені в переважній або значній части Українцями, заявлялись за союзом з Україною та були Україною взаємно визнані.

Констатуючи отсе правно-державне становище українських земель, Всеукраїнська Національна Рада заявляє, що ідеалом українського народу є зєдинення всіх українських земель в одній суверенній соборній державі, розуміючи соборність, як спілку держав, на певних державно-правних умовах.

II. МІЖНАРОДНЕ СТАНОВИЩЕ І УКРАЇНСЬКА СПРАВА.

З огляду на те:

1) що висунуті світовою війною, російською революцією і розпадом російської та австро-угорської монархії національно-державні проблєми ще досі в переважній части не залагоджені;

2) що прилучення до новоутворених, зглядно теріторіяльно збільшених, істнувавших перед тим держав, чужих національно теріторій, не скріпляючи внутрі тиж держав, творить зародки не тільки внутрішних заколотів в тих державах, але й оружних конфліктів в міжнароднім масштабі;

3) що держави Антанти, не противлячись імперіялізмові деяких новоутворених держав, а осібно Польщі, стали в суперечність до проголошених ними самими принціпів самоозначення і національної єдности поневолених народів;

4) що таким своїм поступованням держави Антанти, в уділ яким припало ліквідувати світову війну і політичну карту Европи на основі самоозначення народів перемінити, не тільки не позискали симпатій цілого ряду народів Сходу Европи, але й викликали більше або менше невдоволення певних кол власної суспільности;

Всеукраїнська Національна Рада уважає, що непевний стан річей на Сході Европи, що може перенестись і на цілу Европу, є наслідком дотеперішньої хибної політики держав Антанти та спроневірення ними в ряді випадків принціпу самоозначення і національної єдности народів.

Оцінюючи так міжнародне становище, Всукраїнська Національна Рада разом з тим уважає, що сей стан річей містить в собі обєктивні можливости що українська державна справа буде висунена на чоло міжнародної політики, як головна національно-державна проблема Сходу Европи.

III. СПРОБИ РЕСТАВРАЦІЇ РОСІЇ.

З огляду на те:

1) що російське громадянство взагалі, а специяльно московські большевики, сі спадкоемці російського великодержавства, не можуть примиритися з фактом розпаду Росії і під ріжними претекстами розпочали військові інвазії на новоутворені держави, а Україну се вже втрете безуспішно намагаються окупувати і поневолити та до единої Росії втілити;

2) що держави Антанти, не зрозумівши в свій час цілком природного розпаду колишньої Росії і поступового значіння сього факту, на протязі 1919—1920 років робили спроби, під претекстом повалення большевицької влади, відбудувати едину Росію, спомагаючи реставраторські заходи російської реакції, на чолі з Колчаком, Денікіним і Врангелем, й відмовляючи всякої помочі Українцям в обороні своєї державности;

Всеукраїнська Національна Рада уважає намагання і московських большевиків і російської реакції та инших напрямків російських імперіялістів до відбудови колишньої Росії противними свободі і самоозначенню народів, а політику держав Антанти в справах бувшої Росії хибною, бо дотеперішнім результатом тої політики було лишень скріплення московського большевизму внутрі і на вні та обезсилення української національної армії, яка головно ставила досі фактичний опір поширенню большевизму поза дотеперішні його межі.

Колишня Російська Імперія, розпавшись в 1917 році на ряд поодиноких національних держав, в наслідок своєї імперіялістичної політики та внутрішнього централістичного укладу, як також через економічні протилежности поміж поодинокими теріторіями та вікову національну політику гноблення народних мас і цілих народів, — нині назавжди перестала істнувати і ніякі сили вже не можуть її відбудувати.

Всеукраїнська Національна Рада уважає сей розпад Російської Імперії цілком природним і відповідаючим інтересам поступу та розвою культури і господарських сил народів Сходу і цілої Европи.

IV. ПРОТИ ПОЛЬСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ.

Відновивши в 1918 році після вікової неволі свою державність, Польща негайно виявила свої імперіялістичні тенденції і, користуючись ласкою деяких держав Антанти, почала робити спроби поширити свої кордони поза свої етноґрафічні межі.

Польща не визнала факту утворення державности на українських землях колишньої австро-угорської монархії і розпочала війну проти Західної Української Республіки.

Галицька армія героїчно боронила свою батьківщину, покине були кинуті проти неї зорґанізовані й озброєні Антантою дивізії Галера, ще й вирішило боротьбу. Армія Західної України, позбавлена зброї й амуніції, примушена була покинути Ґаличину, щоб взяти активну участь в боротьбі за волю Великої України.

Мирова конференція держав Антанти дозволила Польщі постановами з дня 25. червня і 11. липня 1919 року вести військові операції в Галичині аж до Збруча, ніби проти большевиків, що привело до окупації Східної Галичини.

При сім держави Антанти зробили застереження, що в будучині доля Східної Галичини буде вирішена на основі самовизначення населення. Отже справа державної приналежности сього краю остала для них отвореною, а зверхні права над сею областю колишньої Австрії застерегли ті держави собі.

Між тим Польща почала поводитись в Галичині, як в неподільній частині своєї держави, касуючи краєві установи, переводячи зміни в правно-державнім і адміністраційнім устрою краю, жорстоко переслідуючи українське населення, вірне своїй народности й українській державности.

Констатуючи отсей фактичний стан річей, Всеукраїнська Національна Рада заявляє:

1) що український народ претензій Польщі до Східної Галичини і инших українських земель ніколи не признавав і не признає;

2) що населення українських країв бувшої австро-угорської монархії вже самоозначило себе, проголошенням дня 19-го жовтня 1918 р. власної держави, — та

3) жадає, щоби держави Антанти, як зверхники державних прав Галичини, усунули з сього краю окупаційну польську владу і уможливили населенню зреалізувати фактично своє право самоозначення.

V. ПРО СОЮЗ МІЖ ПОЛЬЩЕЮ І УРЯДОМ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.

В важких обставинах, коли Велику Україну поневолила Совітська Росія, Галичину окупувала Польща, — а боротьба на три фронти — проти большевиків, Денікіна і Польщі — скінчилася невдачею, керовники Української Народної Республіки почали шукати спільників проти головного свого ворога — московських імперіялістів і заключили з Польщею з квітні 1920 року повний союз, для спільної боротьби проти Совітської Росії.

Ся політична комбінація скінчилася одначе повною невдачою, а то тим більше, що Польща, використавши тяжке положення уряду Української Народної Республіки, прилучила до своєї держави значні українські теріторії і узискала инші користи.

В рішучу хвилину Польща, використавши для себе українську військову силу, не додержала умов договору і пішла на мирові переговори з Совітською Росією, без участи Уряду Української Народної Республіки, та визнала інсценізовану Москвою совітську владу на Україні.

Всеукраїнська Національна Рада заявляє, що за договори уряду Української Народньої Республіки з Польщею, якими визначено між иншим границі між Польщею і Україною, український народ не може приняти на себе ніякої відвічальности.

VI. ПРО ПОЛІТИКУ ДЕРЖАВ АНТАНТИ СУПРОТИ СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.

Московські большевики, використавши всякі помилки Антанти в їх політиці, вийшли переможцями не тільки на Сході Европи, але встигли поширити в значних розмірах свій вплив на внутрішнє життя держав Европи та Азії.

Держави Антанти, сконстатувавши неможливість шляхом інтервенцій повалити большевицьку владу в Росії та з причини внутрішньої політичної і економічної крізи, примушені нині стати на шлях самооборони і установлення миру з совітською Росією.

Всеукраїнська Національна Рада одначе переконана, що всякі спроби установити мир на Сході Европи, доки там панують московські большевики, не дадуть ніяких результатів, що військові операції припинилися там лише тимчасово, та стверджує, що український народ не припинив своєї боротьби за визволення, противно ще з більшою силою ніж досі веде боротьбу оружними повстаннями проти чужинців окупантів.

Доки панують на Сході Европи московські большевики, не буде політичного спокою в цілій Европі, а зруйноване війною народне господарство не можливо налагодити без правильних торговельних зносин зі Східною Европою, чому на перешкоді стоїть власне большевицька політика й економічна система.

Всеукраїнська Національна Рада при сім стверджує, що український народ прагне миру і добрих відносин з сусідними народами, основаних на пошанованню принципу самоозначення народів і на взаїмнім невтручанню у внутрішні діла, але сьому стоять на перешкоді імперіялістичні змагання Росії і Польщі.

VII. ПРО БОЛЬШЕВИЦЬКУ ОКУПАЦІЮ ВЕЛИКОЇ УКРАЇНИ.

З огляду на те, що Совітська Росія, бажаючи за всяку ціну утримати Україну в своїх руках на становищі кольонії, щоби експльоатувати її великі богацтва, як то було за царських часів, робить спроби перед опінією Европи, а особливо робітництвом оправдати окупацію українських земель тим, що проголосила Україну суверенною радянською соціялістичною республікою, сподіваючись сим сфалшувати публичну опінію світу, яка ще не зовсім поінформована про відносини на Сході Европи.

Всеукраїнська Національна Рада стверджує:

1) що уряд Радянської України ніколи не був обраний українським народом, лише силою накинений українському населенню Москвою і зложений з чужинців;

2) що український народ безліч разів робив великі повстання проти сього уряду і його системи та продовжує дальше сю боротьбу;

3) що українські політичні партії твердо стоять на ґрунті суверенної України з демократичним урядом;

4) що навіть українські комуністи завше були і нині є проти того уряду, який тримається на Україні тільки за допомогою російської окупаційної армії та терором.

Через те Всеукраїнська Національна Рада отсим заявляє, що всякі договори, підписані сим урядом в імени України і про Україну, з ким би не було і про що не було-б, уважає недійсними, позбавленими законности і Україну та її народ не обовязуючими.

VIII. ДЕРЖАВИ АНТАНТИ І САМОВИЗНАЧЕННЯ НАРОДІВ В РОСІЇ.

Констатуючи факт, що держави Антанти, признавши деюре деякі нові держави на теріторії колишньої Росії, на своїй конференції в Парижу в січні 1921 року, сим самим признали факт розпаду Росії і стають на правильний шлях в своїй політиці на Сході Европи,

та уважаючи, що тільки визнання всіх новоутворених держав на теріторії бувшої Росії може стати базою для установлення там миру,

Всеукраїнська Національна Рада сподівається, що держави Антанти признають самостійну державність українського народу та допоможуть йому установити на своїх землях демократичний республіканський лад на основі парляментаризму і організувати національну владу, яка забезпечила-б йому націяльно-культурний розвиток та його соціяльно-економічні інтереси.

IX. УКРАЇНСЬКІ ДЕРЖАВНІ ЦЕНТРИ.

Зважаючи на те, що в процесі боротьби українського народу за свою долю та державність на українських землях утворилося три державні центри У. Н. Р., Галичини і Кубані,

що міжнародне становище їх зовсім неоднакове, а відносини з сусідами у них дуже складні,

Всеукраїнська Національна Рада визнає доцільним, щоби кожний український державний центр автономно провадив в нинішних умовах боротьбу свою за державність, не втручуючись один в компетенцію другого, але керуючись і деалом національної єдности і соборної державности.

X. ЗАВДАННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ.

Будучи ідейним національно-громадянським центром, Всеукраїнська Національна Рада ставить своїм завданням допомагати усім українським державним територіям в їх боротьбі, впливаючи на кожний державний центр в напрямі плятформи Ради до можливої згоди між ними, щоб під час остаточного вирішення східно-европейської проблеми всі три державні центри однодушно і з однаковими вимогами виступили перед рішаючими чинниками в обороні наших безспорних і справедливих національно-державних прав.

Констатуючи героїзм нашої національної армії, яка в неможливо тяжких умовах, провадила боротьбу з усіма ворогами суверенности України і вірність широких мас народу своїй народности і власній державности, про яку свідчать безперервні протибольшевицькі повстання, та орієнтуючись тільки на власні сили свого народу, Всеукраїнська Національна Рада поробить всякі заходи, щоби по своїм силам і розумінню допомогти народові в його боротьбі та прискорити час його визволення з тяжкої неволі, а нашому краєві забезпечити можливість нормального державного розвитку.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ЕЛИЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ. Сестрицтво Любов, від. 37, повідомляє усіх своїх члениць, що місячний мітінґ відбудеться дня 20. с. м. о 4. годині, в неділю пополудни в діточій школі. Проситься усіх члениць явитись на сей мітінґ, бо є важні справи до полагодження, яких не мож далі відкладати. Потім, аби не було нарікань, що нема порядку. Прийдіть усі і зробимо порядок. За нас ніхто не зробить, як ми самі не зробимо. Також приведіть зі собою хотяй по одній члениці. Ліпша орґанізація своя ніж чужа. Сей мітінґ під карою по 50 цнт. на неприсутних. — Е. Нерода, предс.; З. Фуртас, кас.; Я. Кордаш, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Тов. Богд. Хмельницького, від. 22, повідомляє своїх як місцевих так і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбудеться в суботу, дня 19. марта с. р. о годині 7.30 вечером в звичайній галі мітінґовій. Проситься всіх членів зійтись, бо є важні справи до полагодження. Довгуючі члени повинні вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Нових членів будеться приймати без вступного до товариства, а до У. Н. Союза після статута. — М. Баглай, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 300, повідомляє всіх своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 20-го марта 1921, зараз по Службі Божій, де звичайно. Проситься всіх членів, щоби явились на мітінґу, бо будуть важні справи до полагодження. — В. Ґоржальський, предс.; В. Олексюк, кас.; Я. Яцинич, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. Товариство ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в третю неділю по першім, то є 20. с. м. в домі Українських Американських Горожан під числом 822 Френклин стріт. Проситься всіх членів, щоби явились на мітінґ, бо буде голосованиє в справі календаря на будучий рік. Члени, котрі довгують, нехай вирівнають свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — С. Бабяк, предс.; С. Чорномаз, секр.; О. Бабяк, кас.

НЮ ГЕЙВЕН І ОКОЛИЦЯ. ПОЗІР!

Перший раз в історії істновання Української Греко-Католицької Парохії в Ню Гейвен, відбудесь СВЯТА МІСІЯ при участи численного дооколаличного та подальшого Українського Духовенства.

Св. Місія розпічнесь в цю неділю, дня 20. марта, о 7. годині вечір, великим богослуженнєм та місійною проповідею. Відтак трівати-ме повних чотири дні.

Що день Служба Божа з Причастієм, буде о 9. год. рано. Вечерами богослуженнє о 7. годині, з місійними проповідями.

Перед і по богослуженнях будесь слухати св. сповіди. В четвер вечір буде торжественне посвяченнє місійного хреста.

Церковні власти надали совершенний відпуст усім тим, що виповнять потрібні до того услівя.

Позаяк це вже великодний час, тому всі чесні парохіяни викажуться карточками.

Найдорожші в Христі! Хай та св. Місія буде усім нам нагодою до обнови духовного життя, без котрого чоловік, після Христових слів — не може спастися.

Тому то воно єсть обовязком кождого Українця християнина користати з тої Божої ласки, св. Місії, бо вона многим з нас буде вже останною. Не лудім себе: єсть Бог, живе Христос котрий за кілька хвилин нас покличе до відвічальности — тож обновімся в Христі; послухаймо Вп. Проповідників та пізнаймо себе самих!

Повідомляєсь Українців з дальших околиць, що уділиться їм всяких вказівок на місци. 63-5

Місійні памятки можна дістати на церковній галі.

о. Онуфрій Ковальський, парох.

ЗАЯВА.

Отсим повідомляю всіх товаришів дякоучителів, котрі дістали лист від тов. М. Матвієва в справі помочі для мене, що я не дав ніякого уповажнення до якихнебудь складок на таку поміч. Коли хто заслав вкладку, має право упімнутись о зворот її, бо я ніякої помочі не приймаю, бо ані я ані моя родина не є в критичнім положенню. Блуд в тій справі зробив сам секретар товариства.

С. ЯГЕЛЛО.

Питсбурґ, Па., 12. марта, 1921.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З НЮАРКУ І ОКОЛИЦІ. ПОЗІР!

Українське Запомогове **Товариство ім. др. Івана Франка в Нюарку, Н. Дж.,** ухвалило і постановило платити бенефіту $7.00 тижнево кожному хорому членови, котрий є вже чинним членом сего Товариства шість місяців. Воно платить померdroшому членови на похорон $150.00 а посмертного платить тільки долярів, кілько є членів в Товаристві. Місячна вкладка 50 центів, без вступного. Досі Товариство має 140 членів і $2500.00 готівки. Українські робітники! Маєте тут велику нагоду забезпечитися від нужди і терпіння в часі слабости або смерти. Се буде для приступаючого члена великою помочию в случаю слабости і для його оставшої родини. — По інформації зголошуйтеся до:

MICHAEL KOSTRA,
50 Beacon St., Newark, N. J.
63,9,75

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Оголошення женитьби не приймається. — За оголошення пошукувань платиться 10 центів за стрічку (5 слів) за одно поміщенне, за більше разів дасть відповідний опуст. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

ПРОДАМ дешево бучерню і ґросерню в добрім положенню між Славянськими людьми, кеш бизнес, уладжение шторове в добрім стані і стак великий. Добре місце для нашого чоловіка. Голоситись до: STORE, 128 Sussex St., Jersey City, N. J. 62-5

Хто знає де є **АНДРЕЙ ПОТАШНИК**, або він сам, зволить подати свою адресу в дуже важній справі до підписаного: NICHOLAS FEDAK, 916 Brownsville Ave., Pittsburgh, Pa.

ФАРМИ! Єсли Ви хочете купити гарну і відповідну та добре заряджену фарму, то зверніться за порадою письмом або особисто до обзнакомленого з фармами свого чоловіка а дістанете від него відповідь і спис фарм і ціни. Тепер якраз пора купити фарму. Адресуйте до: S. POKUTNY, 197 Forsyth St., New York, N. Y. 61-63

ФАРМА НА ПРОДАЖ. 96 акрів землі, в тім 50 акрів доброго ліса а 46 орної землі і пасовиско. Потік пливе близько дому, добрі будинки, сусіди довкола сеї фарми, близько міста Saratoga Springs, N. Y. Ціна низька. Голоситись до властителя: MIKE WERCHOLAK, 626 E. 11th Street, New York, N. Y. 63-65

ПОТРІБНО МАЙСТРА КАРПЕНТЕРСЬКОГО АБО БУДІВНИЧОГО.

Адвертайзер є власником кусника землі у красній секції на передмістях Нюарку і Ню Йорку, яка надається на великий фабричний промисл. Дві мінути ходу до парового зелізничого двірця. Трамвай переходить через реальність. Красне сусідство. Добрі школи і церкви. Мощені улиці і всі уряджения.

Бажаним булоб стрінути карпентера або будівничого, котрий будуваввби, а власник діливби по половині доходи. Однофамілійні доми, збудовані коштом $4.000, продаються скоро за $6.000. Агенти мають богато покупців на такі доми.

Власник є обзнакомлений з будовельними коштами і хоче мати до діла з людьми серіозними, а не хоче тратити часу з тим, що не розуміють інтересу або не є всилі виконати контракт. 62,3

Трафляється дуже добра нагода для доброго молодого чоловіка, щоби війшов в цей інтерес на власний рахунок і заняти позицію, в якій страйки і локавти не можуть йому пошкодити.

Коли ви не є інтересовані цею пропозицією самі, скажіть свому приятелеви, котрий певно буде вам вдячний за се. Адресуйте: EXCEPTIONAL OPPORTUNITY, c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J.